

Side kunde tænke sig at gaa med til en Ændring af Præstegaardsloven — det er jo ogsaa en Lov om Jord i offentligt Eje —, som tog Sigte paa at fritage Jordbrugerne for at betale Erstatning for Saasæd og Jordbehandling, som der staar i Loven. For det første bliver de stillet i høj Grad ulige. Der kan være Præstegaarde, hvor det er fornuftigt, at der betaales nogen Erstatning, men der kan ogsaa være Præstegaarde, hvor det er i høj Grad uforsvarligt; saaledes vilde det ved Frederiks Præstegaard have været uforsvarligt at kræve en Erstatning. Derfor synes jeg, at naar man saaledes ynkes over de vordende Husmænd og mener, at Betingelserne er for daarlige for dem, maatte man gaa med til en Ændring i den Retning. Det har til Nød kunnet gaa i den første Tid, men det ser ud til, at Stillingen i Kirkeministeriet er blevet noget ændret med Hensyn til dette Spørgsmaal. Man har forsøgt, naar vi er kommet ud og skulde fordele, at fordele Gødning og Halm mellem det, der blev tilbage ved Præstegaarden, og Parcellisterne, men nu har Kirkeministeriet truffet den Bestemmelse, at det i alt Fald bliver en frivillig Sag, om man vil aflevere Halm til Parcellisterne. Jeg har været med ved Udstykningen af en Præstegaard ovre i Ørum, Viborg Amt, hvor vi alle sammen havde underskrevet paa, at der skulde afleveres en vis Del Halm til Parcellisten, men fra Kirkeministeriet kom der den Besked, at der kunde ingen Halm afleveres, fordi Bygningerne trængte til Tag. Ja, det kan de saa sandt godt komme til, naar man lader dem saaledes forfalde som f. Eks. i Aadum. Derfor synes jeg, det vilde være rigtigt, om man forsøgte at faa den Lovændret.

Men i det hele tror jeg nu, man i betydelig Grad har overdrevet Kritikken af den Stilling, de vordende Husmænd faar. Man har fremhævet, at det var uforsvarligt at tilraade dem at gaa ind paa disse Betingelser, fordi de satte deres Kapital til. Det tror jeg ikke er rigtigt. Det er selvfølgelig rigtigt, at for mange vil det blive et haardt Arbejde, men det er ikke rigtigt, naar man siger, at de sætter deres Kapital til. Vi har dog adskillige Eksempler paa, at naar en Mand, som har bygget paa en saadan Lod, vilde sælge den, har han kunnet tjene nogle Tusinde Kroner derved. Det er Bevis paa, at man ikke i og for sig sætter Kapital til ved det.

Til Slutning vil jeg gerne omtale de enkelte Paragraffer i det foreliggende Lovforslag.

§ 1, som giver Landbrugsministeren Bemyndigelse til at afhænde helt eller delvis Arealer, kan vi fra vor Side fuldt ud give vor Tilslutning. Det skal jo ske efter Indstilling af Statens Jordlovsudvalg, og jeg er forvisset om, at man ikke vil indstille saadan Afhændelse, medmindre det er fuldt forsvarligt og berettiget. Jeg antager ikke, der skal komme noget som helst Lotterispil ind i dette Forhold.

Om § 2, som stiller 3 Mill. Kr. til Raadighed til Erhvervelse af Jord, vil jeg gerne sige, at jeg vilde have foretrukket, at man havde stillet et langt større Beløb til Raadighed der fremfor at yde det paa det andet Lovforslag, som blev behandlet i forrige Uge. Jeg tror nemlig, at Betingelserne her er langt at foretrække for dem, man byder paa det andet saa lovpriiste Lovforslag. Man talte forleden Dag om, hvorvidt Husmændene var lige saa gode eller bedre end andre. Det skal jeg selvsagt ikke komme ind paa, men jeg vil dog haabe, at de vordende Husmænd skulde være saa kloge, at de kan forstaa, at det er bedre at gaa ind under Vilkaarene efter Jordloven af 1919 end under Vilkaarene efter den Jordlov, som blev behandlet i forrige Uge. Jeg synes, det er let at forstaa, at det er bedre at faa et Byggelaan paa 16 200 Kr. end et Laan til baade Jord og Bygninger paa 19 800 Kr. Som sagt, vi fra vor Side havde ønsket, at man havde overført nogle flere af de Midler paa dette Jordlovsforslag, men det har vi ikke kunnet faa ført igennem, og derfor maa vi nøjes hermed. Hovedsagen for os er, at vi faar taget kraftigt fat paa Udstykningen. Jeg kan paa en vis Maade ogsaa give min Tilslutning til de Udtalelser, der er fremkommet om, at man glæder sig ved, at Udstykningsforeningerne kan komme til at arbejde, men jeg kan dog ikke undlade at udtale, at jeg er bange for, at den Glæde ikke bliver saa stor. Jeg ser nemlig ikke rigtig, hvordan de kan komme til at arbejde. Nej, dersom man havde vedtaget det Lovforslag, som vi forelagde i 1919 om Erhvervelse af Jord, saa havde Udstykningsforeningerne haft et Grundlag for at arbejde, og saa var det ærede 10de Medlem for 5te Kreds (Gregersen) blevet forskaanet for i Dag at tale om det Hul, han mente der var blevet i Jordlovgivningen, fordi vi netop ikke fik Lovforslaget om Erhvervelse af Jord gennemført, som han selv udtrykte sig.

Derimod glæder jeg mig ikke over, at man ikke har taget Spor af Hensyn til et bestemt Krav fra Udstykningsforeningernes Side, nemlig Kravet om, at Lovgivningsmagten vil træffe Bestemmelser, der hindrer